

MAGYAR KURIR.

Indult Bécsből, Pénteken, Október' 12-dikén, 1827.

Orosz Birodalom.

A' Császárné ő Felsége' születésének napján, Sept. 21 dikén, illy Cs. Manifestum hirdettetett-ki: —

„Mi I s ő Mikl ó s, Isten' kegyelméből minden Oroszoknak Császára és Egyedüluralkodója, etc, etc, minden hűséges alattvalóinknak hírül adjuk: Hogy ő Felsége Alexandra Császárné a' mi szeretett H. tvesünk, ma, Sept. 21 dikén, szerentsésen szült, és nekünk fíjat ajándékozott, kinek Kon st á n t i n nevezetadatott. Mi, a' mi Császári Házunknak ezen újnevelkedését úgy nézzük, mint azon áldásnak egy új bizonyosságát, a' mellyet a' legfőbb Valóság Hozzánk és a' mi birodalmunkhoz mutat. Mí d ű n mi ezen történetet, hűséges alattvalóinknak tudokra adjuk, meg vagyunk a' felől győződve, hogy ő k is össze fogják vèllünk tsatólni magokat a' végére, hogy ezen ifjú Princznek boldogulásáért az egekre buzgó imádságokat emeljünk. Parantsóljuk, hogy a' mi kedves fiunknak Kon st á n t i n Nagyherczegnek mindenütt ezen Titulus ádatassék: Császári Nagy Herczegség ed. Költ Sz. Petersburgban Sept. 21 dikén, a' Megtartatásnak 1827-dik 's Országlásunknak 2 dik esztendejében. Mikl ó s.“

„Hadi Tudósítás a' Kaukasusi ár-
„m á d á t o l — hol igen véres össze-
„tsapás fordult elé, mult Augustusnak
„29-dik napján. A' verekedés Etsh mia-
„zin nevű erős klastrom mellett tör-

„tént, mellyet a' Persák nagy erőve-
„megtámodván, elakartak venni az Orol
„szoktól: „

„Az Orosz ágyus tsapatot Generális
Sipia gin vezérlette, 's az egész Orosz Osz-
tályt Gen. Lieutenánt Krassovszky.

„Gen. Sipia gin Aug. 20-dikán in-
dult-ki a' táborból az ágyuzókkal, 's 24-
dikben már által ment volt a' Bezobdál
nevű bértzeken. Az azon-túl lévő ország-
utat 4—5 ezer gyalogokból és lovasok-
ból álló ellenséges sereg tartotta elfoglal-
va. Számos Persa lovasok rá ütöttek az
Orosz gyalogság' tanyájára, de nem soká
elszéllesztették őket az Orosz ágyógolyó-
bisok. Elhagyván e'-szerént a' Persák azon
utat, hol az Orosz ágyuzóknak által kel-
lett menni, így ezek nem soká megérkez-
tek azon helyre, hol a' G. Krassovszky
táborra állott, 's magokat ezzel össze tsat-
olták. —

„Előbbeni fekvésének elhagyása után
Sudaghent mellől az Alaghetz ne-
vű hegyek felé vonta el magát az ellenség,
's tsak valami 4000 emberekből álló Osz-
tályt állított-ki az Orosz sereg' mozdulá-
sainak szemmel tartására: hanem Gen.
Krassovszky két Gyalog Batalionokkal,
300 Kozákokkal 's 2 ágyúkkal rá ütén,
azt a' maga igen szép tanyájából az Al-
baran mellől elkergette. Eleintén, míg
tsak a' Kozákokat látta maga előtt az el-
lenség, hathatósan ellentállott: hanem mi-
kor a' Gyalogság megmutatta magát, már
mindjárt hátat adott, 's azután tsak a' Ko-
zákoktól és Tatároktól kergettetett.

)

„Itt az esvén értésére az Orosz Vezérnek, hogy a' Persák a' Klastromot Etschmiazint, nagyon szorongatják 's klastromágyujik által már nagyon meg is rongálták, honnét Aug. 28-dikán a' Gen. Krassovszky táborába jól lehetett hallani a' heves ágyuzást, erre nézve ő, 4 Gyalog Batalionokkal, 500 Kozákokkal, és 12 ágyúkkal még azon estve kiindult a' maga Tschangili mellett lévő táborából; 29-dikben több mint 10 ezer gyalogokból és 15 ezer lovasokból álló Persa armáda tünt szemébe, melly a' Shah' tulajdon fija Abbas-Mirza által vezéreltetett, 's az Albaran vize' két partjain tanyázott. Az ő legfőbb sántzai azon utat oltalmazták, mellyen Etschmiazin felé kellett menni, 's a' melly mellett igen meredek kősziklák is találtattak. Mirza a' maga gyalogságából három hadi linéákat formálván, bal-szárnyát az Albaran vizének támosztatta, a' jobb szárnyát pedig olly állásba helyezette, hogy az által az említett út által vágódjék, 's ezen szárnyának háta megé is sűrű csoportokat állított, így iparkodván meggátolni, hogy az Orosz sereg Etschmiazinnak segítségére ne mehessen. A' körül fekvő helmok Persa lovassággal valának megrakattatva. —

„Az Orosz Vezér tellyes mérték szerént érezte ugyan, azt, hogy melly bajos légyen neki három ezer emberekből álló sereggel ezen országúton által rontani: mindazonáltal attól tartván, hogy Etschmiazint el találja veszteni, eltökélllette magában, hogy próbát teszen. Gyors lépésekkel megindította tsapatjait, 's olly következése lett próbatételének, hogy az ellenség az ország-utat azonnal oda hagyta feles vesztesel, úgy, hogy az Orosz seregek ágyujik' segedelmével, minden bagázsijokkal egyetemben azon helyre érkeztek, hol addig a' Persák állottak, a' kik pedig valósággal jól ágyuztak. A' kősziklás meredék lejtők mindazáltal 's az Orosz szállító-szekereket

érdeklött veszedelmek, nem engedték tovább üzni az ellenséget, a' ki már most a' maga lovasságát és 22 ágyujit minden felől az Oroszoknak fordítván, nagy kárt tett kivált az ő igás szekereiknek. —

„Heves lármával ránk tsaptak (így következik az Orosz tudósításnak tulajdon szava) az ellenségnek mind lovasai mind gyalogjai; de mi mind annyiszor bajonéokat fordítottunk nekik, 's ágyujink is jól igazgattatván, sok kártétellel vissza vertük őket. Ezen rendkívül véres verkedés reggeli 7 órától délutáni 4-ig tartott. Már Etschmiazintól alig valánk fél mértföldnyire, hol ismét minden pontokon vissza vertük a' ránkrohanó Persákat, mind a' mellett is, hogy szörnyű fullasztó hőség kínozza sergeinket, 's ámbár táborunktól fogva, honnét kiindultunk egész Etschmiazinig, egy tsepp vizünk se volt, 's ámbár szünetlenül tízszerte nagyobb számú ellenséggel kellett verkednünk, mint a' mennyi magunknak volt. „Szörnyűség az, a' mit ágyujink a' Mirza' sorai között véghez vitték. Utólja felé olly közel mentek tsapatjaink az ellenség' hadi-massájához, hogy a' föld, egészen a' mi ágyujinknak szájkölg Persa holttestektől vala elborittatva. Az ellenség' vesztese három ezer holtakra és sebe-sekre telt: de nekünk a' miénk is nagyon érezhető vala. Két éppen olly vitéz mint megkülömböztett Stáb-tisztünknek elvesztéséért szomorkodunk, kilnek egyike a' Krimiai Gyalog Regementnek vezére Oberst-lientenánt Golowkin, másik a' Sebástopoli Gyalog Regement Májora Beloser vala. Ezekon kívül megölettetek még 4 más fő tisztjeink és 670 közembereink. Sebet kaptak, 1 Oberst-lientenánt, 5 fő tiszt, 13 alsóbb rangú tiszt, és 318 közemberek; 134 közembereink úgy elenyésztek, hogy tudni se lehet hova lettek. Nagya Gen. Krassovszky is terhes tsapát kapott az egyik karján, melly a' tsontjait veszedelmesen össze törte.“

A' Kaukasuson-túli tartományokban az Örmény lakosok között, a' Császár' parantsolatsolatjából Önként-vállalkozó, Hazaoltalmazó (Landwehr) Batalionok és Kompániák formáltatnak, melly végre a' Georgiai Kormányozó Meghívást intézett ezen népekhez. A' Batalionokba nem vétetnek-bé 18 esztendősknél fiatalabb és 30 esztendősknél idősebb legények. Az Örmény katonaság' ideje tsak a' most folyó hadakozásnak végeig tart. Az alatt semmi adót nem tartoznak fizetni az Örmény asszszonyok és gyermekek. Elvégződván a' hadakozás, akkor minden Örmény katona vissza térhet a' maga házanépéhez, vagy ha tetszik megmaradhat a' hazaoltalmazók között. A' katonai regulákat ezek is megtartani 's a' Császár' hűségére megeskünni köteleztetnek. Az Örmény közkatona' fegyvere egy handzsár és egy pár pistoly; a' tisztéké, egy kard és egy pár pistoly. Örmény nyelven kommandirozzák őket.

P o r t u g a l l i a .

A' Régens Princzaszszony ismét letette az Ujság-Censorokat, melyről illy Végzést hirdetett-ki az Udvari Ujság Sept. 15-dikén: —

„A' Trompeta-final (az Ítélet-napi Trombita), mint a' hozzám érkezett Aktákból kitetszik, olly Czikkelyeket adott-ki, mellyek melleleg az Országlószék ellen voltak intézettek; 's mint hogy ugyanezen Ujság naponként olly hangon beszéll, melly az elméket felingerelhetné 's azon egyenetlenkedésnek tüzét felelevenithetné, a' melly, fájdalom! a' közönséges tsendességet felzavarodással fenyegeti, holott pedig a' Státus' minden Szolgájinak a' nép' egyeségének megerössittetésén kellene iparkodni; de azonban azt is megfontólván, hogy a' nevezett Ujság, a' Trompeta-final, Censorok' felvigyázása alá van vettelve, és hogy az ebben előforduló Czikkelyekért való fe-

lelet a' Censorokat illeti: erre nézve En, a' Király' nevében, addig is, míg más rendelkezések tétetnek, jónak találtamja' nevezett Ujságnak Censorait, kik olly tudományoknak kihirdetését megengedték, melly a' Koronának kívánságaival és a' közönséges tsendességgel illy módon ellenkeznek, hivataljokból letenni. Költ az Ajudai palotában Sept. 13 dikán 1827-ben. Aláírta: „
„A' Régens Princzaszszony.

S p a n y o l O r s z á g .

A' Frantzia Gazette illy levelet vett Barcellonából Sept. 20-dik napjáról: —

„Eppen azon nyughatatlankodások, éppen azon elvetemedések, félelmek, és inségek uralkodnak ezen tartományban ma is, mellyeknek társaságában ezen tartományt a' polgári had, eleitől fogva ostromozza. Az Országlószék mindazáltal, hogy a' naponként hatalmasodó veszedelemnek gátat tehessen, nagy eszközökhöz való nyulást rendelt meg: hanem, hogy a' resultatumok, mellyek az Országlószéktől megrendeltetett nagy tsapásból következni fognak, millyenek lesznek, ezt még nem tudhatni. Itt ugyan a' levelezési közösülés félbe szakaszlatott 's az Insurgensek által a' Kurírok elfogdosztatnak: de még is tudunkra esett az Országlószék' rendelkezési közzül annyi, hogy mihent a' Király Taragonába megérkezik, a' Királyi sergek azonnal el kezdik a' magok hadi munkájakat, ha tsak addig a' Faktziók és az Országlószék öszsze nem békéllnek. Már több Batalionok megérkeztek annak megmutatására, hogy az Országlószék nem akar azzal megelégedni, hogy a' támadók ellen tsak fenyegetődzék: ámbár még oddig sem a' Kástiliai Tanát's Elölülőjétől ezen hónap 11-dikén kihirdetett Királyi Határozás, sem a' Püspököknek Pásztori leveleik, sem a' Katonai Tisztikaroknak Proklamáziójik nem tettek semmi hasznot; mind
) *

ezeket az írásokat úgy nézik a támodók, mint ha nem is hozzájuk intéztettek volna."

A' Frantzia Kurírban ezek jelentetnek Barcellonából ugyan Sept. 20-dik napjáról: — „

„Ámbár a' Király' idejvetelének és a' 18 ezer emberekből álló ármáda' közelgetésének híre, már mindenütt közönséggé lett; ámbár a' Király' Végzései és a' Tisztikarok' Proklamátziója a' tartománynak minden részein málháuként kiosztattak: a' támodók mindazáltal nem hagyják magokat elbódíttatni engedni; a' helyett, hogy megfélemlenének, inkább bátradni látszának, 's hathatós ellentálláshoz készítik magokat; tanyájikat erősítik. De ellenben a' Püspökök se tárgyják az eltévedteket leghathatósabb atyai intésekkel tellyes Pásztori leveleik' segedelmével a' jó útra vissza téríteni, ámbár igen kevés foganatja van is intéseiknek. A' Lerdiai Püspök így inti az eltévedteket: —

„A' Szabad kőművesek, ezek a' Király' „és Háza' ellenségei, ujjungva örvendeznek, hogy átkozott mesterkedéseiket szerentsével koronáztatni szemlélik. Jaj! ujjongatnak, hogy a' Spanyol Royálistákat, ezeket az egyenes gondolkodású jó szívu embereket, kik a' magok Religiójok és Királyok mellett buzgók, az elejikkbe tetett törben megfogva tarthatják; hogy a' hűséges Royálistákat egymásellen fel-lázzaszthatták; 's véghez vihették, hogy „illy jó emberek, midőn így kiáltoznak: „Éljen a' Religió! Éljen a' Király! ugyan „akkor egymást fegyveres kézzel üldözzék. „Ki az, a' ki, ha tsak nem tsupa vak, hi-telt adhatna azon költeménynek, hogy a' „Pápa illy emberekhez mint ez a' Bo-zom Jose és Saperes Augustin, kiket „nem is esmér, rendeléseket küldhessen, „'s a' maga rokonai és fiai a' Püspökök „eránt tellyes halgatással viseltessenek?“

Más Ujságokban illy vélekedést olvasunk a' Katalóniában folyó dolgokról: — „

„A' Madridiak úgy vélekednek, hogy a' Király maga előtt Katalóniába előre elküldötte Gen. Gróf d' Espagnát és azt bírta rá, hogy valóságos és igaz híreknek elterjesztése által készíttse és tegye hajlandókká az elmeket és felháborodott indulatokat a' Monárkha' kívánságainak elősegéllésére, mellyek abban állanak, hogy alattvalóinak betsületes és tisztelettel tellyes kérelmeiket meghalgassa 's őket ki is elegíttse annyiban, mennyiben az ő kívánságaik, az Ország' jóvával megegyeztetetők lesznek, 's a' tsendességnek helyreállíttathatására szolgálhatnak. — „Egy más környülállás, mellybe némellyek hasonlóképpen nagy reménséget helyeztetnek Katalóniának letsendesíttethetése eránt, az, hogy az a' Generális Ramagósa, a' Matarói volt Kommandáns, kiről azt írtuk vala, hogy az Insurgensekhez által ment volna, Madridban járt, és az a' titkos foglalatosság bízott rá, hogy az Insurgensek' főbb vezérjeikhez menvén, velleh botsátkozzék bizodalmas egyetértésbe. Innen reménlik azok, kik ezen környülállások felől tudósíttatva vagynak, hogy a' Királynak megérkezéséig úgy el fog a' dolog szép tsendesen intéződni az Insurgensekkel, hogy az ő Felsége' megérkezését nem soká békesség fogja követni.

Hanem ezen békességes kinézések még eddig semmi békességes ábrázatot nem adtak a' dolgoknak: sőt nem rég történt, hogy egy Kir. Batalion Tortosából őrizetre Tarragonába rendeltetvén, 's oda után is indulván, újjában olly nagy számú Insurgens tsapatot talált elől, hogy az előtt vissza fordulni és Tortosába vissza menni, jónak találta.

Urgel körül olly nagy pezsgés kezdett uralkodni, hogy nyoltz, úgy nevezett Vámos-brigadák vettek parantsolatot, hogy Seu-de-Urgelbe menjenek-bé őrizetre, de

minekélőtte oda megérkeztek volna, ezeknek is által pártolt fele-része az Insurgensekhez.

Brasilia és Buenos-Ayres.

Buenos-Ayresben nem csak Riva da via a' Republika' Elölülője, hanem az egész Ministérium elbutsúzott hivatalától. Kik fogják a' kormányt kezekbe venni, arról még semmi bizonyost nem olvasunk a' Londoni Ujságokban. A' Morning-Post illy, egy kevésse homályos értelmű, vagy jádai kifejezésekkel beszéll a' békeséges Alkunak a' Republika által lett viszavettetéséről: — „

„A' Republikánusok, ámbár se egyeség nints köztök, se erejek, még is hadakozni akarnak. Már az Anglus közbenjárt is vissza vetették, sőt, mint mondják az Anglus Követtel gorombaságot is követtek-el. Itt kétségen kívül a' népeknek törvényeik szerént, egy olly Ultimatummal fog a' Buenos-Ayresi Republika megkínáltatni, melynek egy hajós Ostály is segedelmére fog lenni, 's éppen olly okos és igasságos dolog fog lenni Buenos-Ayrest egy Alkunak elfogadására kényszeríteni (igy végzi okoskodását a' Morning-Post), mint a' Portátarra erőltetni, hogy ő a' három Hatalmasságoknak Ultimatumát fogadja-el, minekutánna Görög Ország ellen 7 esztendőig hadakozott, még pedig éppen azon szempillantatban, mikor már oda vitte a' dolgot, hogy a' Görögöket magának alája vesse.“

B e c s.

Császár és Király Ő Felsége az Erdélyi Főméltóságú és Fő Tisztelendő Cath. Püspöknek és Fő Kormányzszéki Tanácsosnak, Kováts Miklós Úr Ő Excellenciájának sok és nagy érdemeit tekintvén, ötet Cs. K. Titkos Tanácsosi Méltósággal

méltóztatoti, minden Taxafizetés nélkül, kegyelmesen megtisztelni.

Ő Cs. K. Felsége, ki, valamint a' közönséges, úgy a' maga Fels. Személlye körül tétellett hív szolgálatokat, mindenkor kegyesen megszokta jutalmaztatni, Fő Tisztelendő és N. gos Orgler Jósef Urat, Kánonok Abást és Királyi Tanácsos Urat, Posonyi Parochust, az Ő Felsége Posonyban léte alatt tett lelki atyai szolgálataiért egy drága gyűrűvel, a' mellette ministrált Clerikus Urat pedig 15 aranyokkal, méltóztatott kegyesen megajándékozni.

Magyar Ország.

Esztergomból Oktob. 4-dikén. Primás Ő Herczégsege, Mária-Czellbe tett szent útozásából lett szerentsés visszaérkezése által bennünket tegnap véletlenül megörvendezetett, 's minekutánna emelkedő kastélyának épületét megnézegette, azonnal első gondja vala a' következő Ferencz nagy napjára való innepi ájtatosságokat megrendelni. Ma, elebb reggeli 8 órakor az Ő Herczégsege Születése napjára nézve mondott Szent Misét Fő Tisztelendő Apátur Nagyságos Jordánszky Elek Úr. Azután maga Primás Ő Herczégsege a' F. T. egész Káptalannak assistentziájával az Oltárhoz lelkisértetvén, a' Felség' nagy Napjáért, a' Nemes Vármegye Tisztjeinek, az egész Clérusnak és Hívek' nagy sokaságának jelenlétében nagy Misével áldozott, melly alatt mozsarak' durrogása 's Polgári sergek' lövöldözése hasogatta a' levegőt. Azután születési napjához való jó kívánságainak hódoló jelentésével járultak Ő Herczégsegehez: a' F. T. Káptalan, a' N. Vármegye' Rendei, a' mind két Rendű Clérus, az Erselti Tiszti Kar, 's más idögen helyekről ide gyülekezett személlyek, kik között a' Herczeg Pálffy Ő Fő Méltósága' Uradalmainak Préfektusa 1000 Fo-

nintokat ajánlott az Esztergomi Érseki templomnak építtetésére.

Az innepi pompás ajtatoskodásokat Herczegi gazdag ebéd követte, melynél 75 hivatalosok jelentek-meg, kiknek a Felsőboldogságért, Primás Ő Herczegsége lévén az elköszönő, hármas Vivát kiáltásaik következtek, 's ezeket Ő Herczegségért is hármasan visszonzották közönséges felkiáltásaik által.

Primás Ő Herczegsége méltóztatott a maga egykori Sufraganéusa F. T. Benyovszky János Úr helyébe, az Esztergomi megye béli Sufraganéusá és Generális Vikáriusá Nagyságos Ürményi Ürményy Péter Urat, felszentelt Püspököt etc, ki eddig az Ő Herczegsége Nagy Szombathi Püspöki Sufraganéusa vala — ennek helyébe pedig az Ő Herczegsége Nagy Szombathi Megyében eddig volt Generális Vikariusát etc, F. T. Jordán szky Elek Urat, Szászvári Boldogságos Szűz' eddig volt Apáturát, etc, kinevezni.

Szombathelyről így írtak Oktob. 4-dik napján: „Itt e' hónap 1-ső napján valóságos Herczegi pompával mene véghez Fő Méltóságú B a t t h y á n y F ü l e p Ő Herczegségének, N. Vasvármegye Örökös Fő Ispányának, ugyan ezen N. Vármegye Valóságos Fő Ispányi Székébe való beiktatása. Az ezen napot megelőzőtt estvén Römöndről tartotta Ő Herczegsége, gazdagon czüstözött, drága szerszámú hat lovas gála-hintóban a' maga bémenetelét, körülette az Ő Herczegsége gazdag liberias-telédei menvén. Legelől a' Vármegye' Huszárai mentek, az után a' közel 200 személylekből álló Bandérium 's a' Köszeg Királyi Szabad városa béli forma-ruhás

polgári katonák, 's végre a' N. Vármegye béli, több mint 40 szekerekben ülő Dupulátusok következtek. Számos Küldötségek fogadták Ő Herczegi Fő Méltóságát valamint a' város előtt úgy a' N. Vármegye' Háza előtt, mindenütt szép Magyar beszédekkel tisztelvén Ő Herczegségét. Mindenütt örömmel nyilatkoztatása mutatta magát, 's az estvének elkövetkezésevel a' város szépen megvilágosított. Szembelünnöképpen megkülömböztették gazdag és jó ízlés szerént való világossításaik által magokat a' Vármegye' háza, a' Püspöki Residentzia, a' F. T. Praepost lakó háza, a' Praemonstratensis Atyák' épülete, a' Város'háza, az Izraéliták' temploma, a' hid, és sok magános épületek. Az utzákon és piatzokon örvendezve tolongó sokaság több helyeken muzsikai karok által vidámitatott.

„A' beiktatás' napján ismét mindenek legnagyobb fényességben jelentek-meg, 's az a' gyökeres beszéd, melyet Fő Ispány Ő Herczegsége a' Vármegye' Rendjeihez intézett, minden szíveket megillető érzéssel és örvendező elragadtatással töltötte. Délben a' fényes készüllettel ékeskedő tábla, 200 személyekre vala felterítettve. Ezen kívül a' vendégfogadókban is néhány száz személyekre voltak szabad asztalok rendeltetve. A' nép között bor és kenyér osztatott-ki. Estve a' Vármegycház' palotájában valóságos Herczegi fényes bál adatott; minden tekintetben bőség uralkodott, úgy hogy ezen bált valósággal a' legfényesebbnek lehet tartani mind azok között, melyek itt valaha adattak.

Nagy Méltóságú Vásáros-Námenyi öregebb Báró E ö t v e s Ignác Úr Ő Exja, Csász. Kir. Kamarás, valóságos belső titkos Tanácsos, Fő Pohárnok Mester, szomszéd Abaúj Vármegye Fő-Ispánya, mint

Királyi Biztós, Méltóságos Vásáros-Náményi ifjabb Baró Eötvös Ignác Csász. K. Kamrás Urat, 's a' N. M. Magyar Kir. Udvar. Cancelláriánál Udvari Tanácsost, Sáros Vármegyének Fő-ispányi székebe Sept. 11-dikén fenyés szerzetással béiktatta.

Tegnap előtt, Oct. 4-dikén, Bián, meghalt Méltóságos Nagy Szigethi Szily József Úr, Ő Csász. Kir. Felső-génelk Udvari Tanácsosa, 's a' Hétszemélyes Törvény-szélnék Assessora, életének 85-dik esztendejében.

Nagyon Tisztelendő Szemes György Úr, a' Philosophia' Doctora, a' Pesti Univerzitásnál a' Philosophiai Karnak tagja, és nyolczadfel esztendő óta a' Budai várbeli Fő Plébániában Káplány, Komárom Szabad Kir. városa által városi Plébánusnak választatott.

Ersek Eger városának az utóbbi tűz által okoztatott szörnyű szerentsétlenségéről, most vévén az egész hitelt érdemlő tudósítást, illendőnek találtuk Ujságunkban ezt is megküldeni érzékeny szívű Olvasójinknak, mint következik:

„Halálos borzadás fogja el az Író, midőn tsak említi a' múlt Augustusnak Eger Várossára nézve azon szerentsétlen 26-dik napját, melly napon dél után három fertály háromra Ér. Eger Várossánál Első Fertályában ugyan az 1-ső szám alatt lévő Háznak a' Városon keresztül folyó patak mellé helyeztetett kisebb épületei gondatlanságból lángokkal elborítottak, mellyeknek előltására az harangok' lére való kongatásaikkal az Polgárok, és Lakosok a' legnagyobb számmal öszve szaladván a' tüzet a' Városban találtató vízi puskáknak segedelmével is tsak hamar elöltötték, és ekként a' szerentsétlen tűznek már végét remélvén az Öltök Honyaikba való vissza menésre készültek, a' midőn tsak hirtelen ezen említett háznak által el-

lenében, de még is mint egy száz lépéseltávolúl lévő Oroszlány Vendég-fogadó istállójának, melly szénával megvala rakva a' Tisztelendő Pater Minoriták Temploma felől való része egyszerre keményfütöt adván, az után tsak hamar ezen egész istállónak teteje lángba borítottatott; ennek is előltásában a' Polgárok tellyes erővel iparkodtak ugyan, de a' szélnek nevelkedése által a' lángoló zsindelek ugyan tsuportos tüzes szénával együtt a' levegőbe ragadtatván a' tsak közel lévő Tisztelendő Pater Minoriták Templomára, és Klastromára sőt még ezeken keresztül a' Város Piarczára is hanyatattak, ezen borzasztó tűzvész által tehát a' Minoriták Klastroma először mint a' gyertya szokott égni, imitt amott kezdett lángolni, ezeknek azonban előltásokra sok bátor szívű lakosok a' magas tetőkre felmentek, és mind ezeket előltani igyekeztek, a' mint tellyes reménység is volt ezeknek előltására mind addig, míg a' Templomnak hátulsó része egyszerre lángot nem vetett, melly olly hirtelen az egész Templomnak tetejét elborította, hogy a' Klastromot védelmezők is már tsak alig futhattak onnan le, azonnal a' Klastromnak is teteje egyszerre tűzbe lett, ekkor a' tűz kimondhatatlan nagy rohanással elterjedvén, de a' szél is nagyobb erőre kapván az egyéb iránt is már a' nagy szárság végett egészen kiszáradott az ezen környéken lévő házak teteit a' tűz úgy szolván majd nem a' Városnak egész első Fertályát egyszerre elborította, és a' tűz olly erőre kapott, hogy annak óltására az emberi erő ezen környéken elégtelen vala; — elégték a' Városnak nagy kiterjedésű Praetorialis, és Aecomicalis házai, a' Pater Minoritáknak e' Városban legnagyobb Templomjok, és Klastromjok, elégték Nemes Najmajer János Úrnak erőssen pálakóvel (Schistussal) elkészitetett házának teteje, Márton János Úr háza, a' Tajcsor successorolnak a' piarcz közepén három út-

tzákra frontot mutató nagy kiterjedésű Házok, néhaji Végh János Úrnak minden épületeinek Schistussal készült tetejek, Koch János, és Talabér Úrnak, Benkő Doctor Úrnak házaik, Sávoly, és Csiky Fiscalis Uralnak Schistussal fedezett házaik, a' Saghy Familia nagy házak, szóval elégett a' Piarcznak egész környéke, a' Tisztelendő Pater Cisterciák Temploma, és Klastroma, a' véres cseréppel fedezett Királyi Gymnasium, Specz József Úrnak a' Publicum gyönyörködtetésére pompásan felépült, és kőszindellel fedett nagy háza teteje a' körös-körül galeriazott szép mulató Táncz-palotával, és üveg virág házzal, úgy Fő Tisztelendő Tóth Imre Kanonok Úrnak Schistussal erőssen elkészített házaik, de elégték ezen környéken a' Rác útzán lévő Tekéntetes Rottenstein József, Tibád Májor, Balajti Kapitány, Száz Senator, Doszler Doctor Uraknak derék házaik, és ezen elégett házaktól a' Kalvariának kanyarodva lefelé egész a' Tekéntetes Nemes Vármegye házáig, és a' Lyceumig, és befelé a' piarczon keresztül egész a' patakig minden nagyobb és kisebb házak sőt a' vízen túl is egy emeletű nagy ház elégett, az lévén a' Vár alatti Résznek ez nagy szerentsétlenségben a' szerentséje, hogy a' szél nyugot felé fújván a' tűz lángjaitol ezen Rész, melly egyéb iránt igen sűrű nagy épületekből áll, megmentődött. — A' tűz rettentő vala úgy annyira, hogy már az útzákon is alig lehetett a' nagy melegség miatt megállani, és a' végső pusztulás fenyegette az egész Várost, ezen elégett Része a' Városnak, melly mint egy a' Városnak 12 Fertályából, más fél Fertályt tézzen, egyszerre tűzbe volt, és tartott a' tűznek nagyobb dühössége az beszakadozott stukátoroknak égések végett két nap, de volt tűz egy egész hétig is

óltani való, sőt találtatott tűz még 22 napok múlva is az falakba elrejtetett fa gerendákban — sok házak, mellyek Schistussal voltak erőssen befedve elégték, a' stukátorok, és báltozatok beszakadoztak, az oda rejtett házi vagyonok mind elégték, sok házak földik leégték, és bírtokosaik mindenektől megfosztattak; elégték a' két nevezett Templomokon, és Klastromokon kívül 87 házak 47 borházak a' benne lévő számos szüretelő edényekkel, és hét nagy Istálók, mellyek téznek hét útzákat, és a' Piarcz környékét, a' Része leginkább Városunknak, melly a' leg Jelessebb részt tette, hálá a' Fő Gondviselésnek, hogy a' Tekéntetes Nemes Vármegye háza, Lyceum, és az Érseki Residentia, úgy a' Seminarium megmaradtak, mellyek azonban igen közel valának a' tűz prédájához; — a' kár a' mint eddig circiter felszámíthatott téz hétszáz harmincz egy ezer fikat, de hirtelenében még ezeket igazán fel sem lehetett számolni, minthogy a' kár melly a' belső bútorokban is történt mint egy igazán felszámíthatatlan, azt mégis mind ezen szörnyűségek között a' Mindenhatóság megengedte, hogy se ember, se marha elnem vezett; az Városnak azomban ezen elégett része siralmas, és szánakodásra méltó sorsra jutott, és hasonló a' Jerusalem pusztulásához, mert ez valóságos tűz első volt úgy annyira, hogy az egyik házrul a' másikra zápor gyanánt omolván tsak kinek kinek az ön élete meg tarthatására kellett ügyelni, Javait, és egész életében keservessen sok éjjeli, 's nappali fáradozásaival össze szerzett vagyonait pedig a' tűz kegyetlenkedésének áldozatnyára el hagyni kéntelenített. Adja a' Mindenható Isten, hogy a' illy veszélttől Városunk ezentúl örökre megmentessen !!!